

Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa

Khuddakanikāye

Therīgāthāpāḷi

1. Ekakanipāto

1. Aññatarātherīgāthā

1. “Sukhaṃ (..0377) supāhi therike, katvā coḷena pārutā;
upasanto hi te rāgo, sukkaḍākaṃ va kumbhiyan”ti.
Itthaṃ sudaṃ aññatarā therī apaññātā bhikkhunī gāthaṃ abhāsithāti.

2. Muttātherīgāthā

2. “Mutte muccassu yogehi, cando rāhuggahā iva;
vippamuttana cittena, anaṇā bhuñja piṇḍakan”ti.
Itthaṃ sudaṃ bhagavā muttaṃ sikkhamānaṃ imāya gāthāya abhiṇhaṃ ovada-
tīti.

3. Puṇṇātherīgāthā

3. “Puṇṇe pūrassu dhammehi, cando pannaraseriva;
paripuṇṇāya paññāya, tamokhandhaṃ § padālayā”ti.
Itthaṃ sudaṃ puṇṇā therī gāthaṃ abhāsithāti.

4. Tissātherīgāthā

4. “Tisse sikkhassu sikkhāya, mā taṃ yogā upaccaguṃ;
sabbayogavisamūyuttā, cara loke anāsavā”ti.

... Tissā therī....

5. Aññatarātissātherīgāthā

5. “Tisse (..0378) yuñjassu dhammehi, khaṇo taṃ mā upaccagā; khaṇātītā hi socanti, nirayamhi samappitā” ti.

... Aññatarā tissā therī....

6. Dhīrātherīgāthā

6. “Dhīre nirodhaṃ phusehi <phussehi (sī.)>, saññāvūpasamaṃ sukhaṃ. ārādhayāhi nibbānaṃ, yogakkhemamanuttaraṃ” ti §.

... Dhīrā therī....

7. Vīrātherīgāthā

7. “Vīrā vīrehi § dhammehi, bhikkhunī bhāvitindriyā. dhārehi antimaṃ dehaṃ, jetvā māraṃ savāhinin” ti §.

... Vīrā therī....

8. Mittātherīgāthā

8. “Saddhāya pabbajitvāna, mitte mittaratā bhava; bhāvehi kusale dhamme, yogakkhemassa pattiyā” ti.

... Mittā therī....

9. Bhadrātherīgāthā

9. “Saddhāya pabbajitvāna, bhadre bhadraratā bhava; bhāvehi kusale dhamme, yogakkhemamanuttaraṃ” ti.

... Bhadrā therī....

10. Upasamātherīgāthā

10. “Upasame tare oghaṃ, maccudheyyaṃ suduttaraṃ;

dhārehi antimam deham, jetvā māram savāhanan” ti.

... Upasamā therī....

11. Muttātherīgāthā

11. “Sumuttā (..0379) sādhumuttāmhi, tīhi khujjehi muttiyā;
udukkhalena musalena, patinā khujjakena ca;
muttāmhi jātimaraṇā, bhavanetti samūhatā” ti.

... Muttā therī....

12. Dhammadinnātherīgāthā

12. “Chandajātā avasāyī, manasā ca phuṭā § siyā.
kāmesu appaṭibaddhacittā §, **uddhamṣotāti** vuccatī” ti §.

... Dhammadinnā therī....

13. Visākhātherīgāthā

13. “Karotha buddhasāsanam, yaṃ katvā nānutappati;
khippam pādāni dhovivā, ekamante nisīdathā” ti.

... Visākhā therī....

14. Sumanātherīgāthā

14. “Dhātuyo dukkhato disvā, mā jātiṃ punarāgami;
bhava chandam virājetvā, upasantā carissasī” ti.

... Sumanā therī....

15. Uttarātherīgāthā

15. “Kāyena samvutā āsiṃ, vācāya uda cetasā;
samūlam taṇhamabbuyha, sītibhūtāmhi nibbutā” ti.

... Uttarā therī....

16. Vuḍḍhapabbajitasumanātherīgāthā

16. “Sukhaṃ tvaṃ vuḍḍhike sehi, katvā coḷena pārūtā;
upasanto hi te rāgo, sītibhūtāsi nibbutā” ti.

... Sumanā vuḍḍhapabbajitā therī....

17. Dhammātherīgāthā

17. “Piṇḍapātaṃ (..0380) caritvāna, daṇḍamolubbha dubbalā;
vedhamānehi gatthehi, tattheva nipatiṃ chamā;
disvā ādīnavaṃ kāye, atha cittaṃ vimucci me” ti.

... Dhammā therī....

18. Saṅghātherīgāthā

18. “Hitvā ghare pabbajitvā §, hitvā puttaṃ pasuṃ piyaṃ.
hitvā rāgañca dosañca, avijañca virājiya;
samūlaṃ taṇhamabbuyha, upasantāmi nibbutā” ti.

... Saṅghā therī....

Ekakanipāto niṭṭhito.

2. Dukanipāto

1. Abhirūpanandātherīgāthā

19. § “Āturaṃ (..0381) asuciṃ pūtiṃ, passa nande samussayaṃ.
asubhāya cittaṃ bhāvehi, ekaggaṃ susamāhitaṃ.
20. “Animittañca bhāvehi, mānānusayamujjaha;
tato mānābhisamayā, upasantā carissasi” ti.

Itthaṃ sudaṃ bhagavā abhirūpanandaṃ sikkhamānaṃ imāhi gāthāhi abhiṇhaṃ ovadatīti §.

2. Jentātherīgāthā

21. “Ye ime satta bojjhaṅgā, maggā nibbānapattiyā;
bhāvitā te mayā sabbe, yathā buddhena desitā.
22. “Diṭṭho hi me so bhagavā, antimoyaṃ samussayo;
vikkhīṇo jātiṣaṃsāro, natthi dāni punabbhavo” ti.
Itthaṃ sudaṃ jentā therī gāthāyo abhāsithāti.

3. Sumaṅgalamātātherīgāthā

23. “Sumuttikā sumuttikā §, sādhumuttikāmhi musalassa.
ahiriko me chattakaṃ vāpi, ukkhalikā me deḍḍubhaṃ vāti.
24. “Rāgañca ahaṃ dosañca, cicciṭi cicciṭiti vihanāmi;
sā rukkhamūlamupagamma, aho sukhanti sukhato jhāyāmi” ti.

... Sumaṅgalamātā therī §.

4. Aḍḍhakāsitherīgāthā

25. “Yāva kāsijanapado, suṅko me tatthako ahu;
taṃ katvā negamo agghaṃ, aḍḍhenagghaṃ ṭhapesi maṃ.
26. “Atha (..0382) nibbindahaṃ rūpe, nibbindaṅca virajjahaṃ;
mā puna jātisaṃsāraṃ, sandhāveyyaṃ punappunaṃ;
tisso vijjā sacchikatā, kataṃ buddhassa sāsanan” ti.

... Aḍḍhakāsi therī....

5. Cittātherīgāthā

27. “Kiñcāpi khomhi kisikā, gilānā bāḷhadubbalā;
daṇḍamolubbha gacchāmi, pabbataṃ abhirūhiya.
28. “Saṅghāṭiṃ nikkhipitvāna, pattakañca nikuḷjiya;
sele khambhesimattānaṃ, tamokhandhaṃ padāliyā” ti.

... Cittā therī....

6. Mettikātherīgāthā

29. “Kiñcāpi khomhi dukkhitā, dubbalā gatayobbanā;
daṇḍamolubbha gacchāmi, pabbataṃ abhirūhiya.
30. “Nikkhipitvāna saṅghāṭiṃ, pattakañca nikuḷjiya;
nisinnā camhi selamhi, atha cittaṃ vimucci me;
tisso vijjā anuppattā, kataṃ buddhassa sāsanan” ti.

... Mettikā therī....

7. Mittātherīgāthā

31. “Cātuddasiṃ pañcadasiṃ, yā ca pakkhassa aṭṭhamī;

pāṭihāriyapakkhañca, aṭṭhaṅgasusamāgataṃ.

32. “Uposathaṃ upāgacchiṃ, devakāyābhinandini;
sājja ekena bhattena, muṇḍā saṅghāṭipārutā;
devakāyaṃ na patthehaṃ, vineyya hadaye daran” ti.

... Mittā therī....

8. Abhayamātutherīgāthā

33. “Uddhaṃ pādatalā amma, adho ve kesamatthakā;
paccavekkhassumaṃ kāyaṃ, asuciṃ pūtigandhikaṃ.
34. “Evaṃ (..0383) viharamānāya, sabbo rāgo samūhato;
pariḷāho samucchinno, sītibhūtāmhī nibbutā” ti.

... Abhayamātu therī....

9. Abhayātherīgāthā

35. “Abhaye bhiduro kāyo, yattha satā puthujjanā;
nikkhipissāmimaṃ dehaṃ, sampajānā satīmatī.
36. “Bahūhi dukkhadhammehi, appamādaratāya me;
taṇhakkhayaṃ anuppatto, kataṃ buddhassa sāsanan” ti.

... Abhayā therī....

10. Sāmātherīgāthā

37. “Catukkhattum pañcakkhattum, vihārā upanikkhamiṃ;
aladdhā cetaso santiṃ, citte avasavattinī;
tassā me aṭṭhamī ratti, yato taṇhā samūhatā.
38. “Bahūhi dukkhadhammehi, appamādaratāya me;
taṇhakkhayaṃ anuppatto, kataṃ buddhassa sāsanan” ti.

... Sāmā therī....

Dukanipāto niṭṭhito.

3. Tikanipāto

1. Aparāsāmātherīgāthā

39. “Paṇṇavīsativassāni (..0384), yato pabbajitāya me;
nābhijānāmi cittassa, samaṃ laddhaṃ kudācanaṃ.
40. “Aladdhā cetaso santiṃ, citte avasavattinī;
tato saṃvegamāpādiṃ, saritvā jinasāsaṃ.
41. “Bahūhi dukkhadhammehi, appamādaratāya me;
taṇhakkhayo anuppatto, kataṃ buddhassa sāsanaṃ;
ajja me sattamī ratti, yato taṇhā visositā”ti.

... Aparā sāmā therī....

2. Uttamātherīgāthā

42. “Catukkhattuṃ pañcakkhattuṃ, vihārā upanikkhamiṃ;
aladdhā cetaso santiṃ, citte avasavattinī.
43. “Sā bhikkhuniṃ upagacchiṃ, yā me saddhāyikā ahu;
sā me dhammamedesesi, khandhāyatanadhātuyo.
44. “Tassā dhammaṃ suṇitvāna, yathā maṃ anusāsi sā;
sattāhaṃ ekapallaṅkena, nisīdiṃ pītisukhasamappitā §.
aṭṭhamiyā pāde pasāresiṃ, tamokhandhaṃ padāliyā”ti.

... Uttamā therī....

3. Aparā-uttamātherīgāthā

45. “Ye ime satta bojjhaṅgā, maggā nibbānapattiyā;
bhāvitā te mayā sabbe, yathā buddhena desitā.
46. “Suññatassānimittassa, lābhinihaṃ yadicchakaṃ;
orasā dhītā buddhassa, nibbānābhiratā sadā.
47. “Sabbe (..0385) kāmā samucchinnā, ye dibbā ye ca mānusā;
vikkhīṇo jātisaṃsāro, natthi dāni punabbhavo”ti.

... Aparā uttamā therī....

4. Dantikātherīgāthā

48. “Divāvihārā nikkhamma, gijjhakūṭamhi pabbate;
nāgaṃ ogāhamuttiṇṇaṃ, nadītīramhi addasaṃ.
49. “Puriso aṅkusamādāya, ‘dehi pādan’ti yācati;
nāgo pasārayī pādaṃ, puriso nāgamāruhi.
50. “Disvā adantaṃ damitāṃ, manussānaṃ vasaṃ gataṃ;
tato cittaṃ samādhesiṃ, khalu tāya vanaṃ gatā”ti.

... Dantikā therī....

5. Ubbiritherīgāthā

51. “Amma jīvāti vanamhi kandasi, attānaṃ adhigaccha ubbiri;
cullāsītisahassāni §, sabbā jīvasanāmikā.
etamhāḷāhane daḍḍhā, tāsaṃ kamanusocasi.
52. “Abbahī § vata me sallaṃ, duddasaṃ hadayassitaṃ §.
yaṃ me sokaparetāya, dhītusokaṃ byapānudi.
53. “Sājja abbūḷhasallāhaṃ, nicchātā parinibbutā;
buddhaṃ dhammañca saṅghañca, upemi saraṇaṃ munin”ti.

... Ubbirī therī....

6. Sukkātherīgāthā

54. “Kiṃme katā rājagahe manussā, madhuṃ pītāva § acchare.
ye sukkaṃ na upāsanti, desentiṃ buddhasāsanam.
55. “Tañca appaṭivānīyaṃ, asecanakamojavaṃ;
pivanti maññe sappaññā, valāhakamivaddhagū.
56. “Sukkā (..0386) sukkehi dhammehi, vītarāgā samāhitā;
dhāreti antimam deham, jetvā māram savāhanan”ti.

... Sukkā therī....

7. Selātherīgāthā

57. “Natthi nissaraṇam loke, kiṃ vivekena kāhasi;
bhuñjāhi kāmaratiyo, māhu pacchānutāpinī”.
58. “Sattisūlūpamā kāmā, khandhāsam adhikuṭṭanā;
yaṃ tvam ‘kāmaratiṃ’ brūsi, ‘arati’ dāni sā mama.
59. “Sabbattha vihatā nandī §, tamokhandho padālito.
evaṃ jānāhi pāpima, nihato tvamasi antakā”ti.

... Selā therī....

8. Somātherīgāthā

60. “Yaṃ taṃ isihi pattabbaṃ, ṭhānam durabhisambhavam;
na taṃ dvaṅgulapaññāya, sakkā pappotumitthiyā”.
61. “Itthibhāvo no kiṃ kayirā, cittamhi susamāhite;
ñāṇamhi vattamānamhi, sammā dhammam vipassato.
62. “Sabbattha vihatā nandī, tamokhandho padālito;
evaṃ jānāhi pāpima, nihato tvamasi antakā”ti.

... Somā therī....

Tikanipāto niṭṭhito.

4. Catukkanipāto

1. Bhaddākāpilānītherīgāthā

63. “Putto (..0387) buddhassa dāyādo, kassapo susamāhito;
pubbenivāsaṃ yovedi, saggāpāyañca passati.
64. “Atho jātikkhayaṃ patto, abhiññāvoso muni;
etāhi tīhi vijjāhi, tevijjo hoti brāhmaṇo.
65. “Tatheva bhaddā kāpilānī, tevijjā maccuhāyini;
dhāreti antimaṃ dehaṃ, jetvā māraṃ savāhanaṃ.
66. “Disvā ādīnavaṃ loke, ubho pabbajitā mayaṃ;
tyamha khīṇāsavā dantā, sītibhūtamha nibbutā”ti.

... Bhaddā kāpilānī therī....

Catukkanipāto niṭṭhito.

5. Pañcakanipāto

1. Aññatarātherīgāthā

67. “Paṇṇavīsativassāni (..0388), yato pabbajitā ahaṃ;
nāccharāsaṅghātamattampi, cittassūpasamajjhagaṃ.
68. “Aladdhā cetaso santiṃ, kāmarāgenavassutā;
bāhā paggayha kandantī, vihāraṃ pāvisiṃ ahaṃ.
69. “Sā bhikkhuniṃ upāgacchiṃ, yā me saddhāyikā ahu;
sā me dhammadesesi, khandhāyatanadhātuyo.
70. “Tassā dhammaṃ suṇitvāna, ekamante upāvisiṃ;
pubbenivāsaṃ jānāmi, dibbacakkhu visodhitaṃ.
71. “Cetopariccañāṇaṃca §, sotadhātu visodhitā.
iddhīpi me sacchikatā, patto me āsavakkhaya;
chaḷabhiññā § sacchikatā, kataṃ buddhassa sāsanan”ti.

... Aññatarā therī ....

2. Vimalātherīgāthā

72. “Mattā vaṇṇena rūpena, sobhaggena yasena ca;
yobbanena cupatthaddhā, aññāsamatimaññihaṃ.
73. “Vibhūsetvā imaṃ kāyaṃ, sucittaṃ bālalāpanaṃ;
aṭṭhāsīṃ vesidvāramhi, luddo pāsamivoḍḍiya.
74. “Pilandhanaṃ vidaṃsentī, guyhaṃ pakāsikaṃ bahuṃ;

- akāsiṃ vividhaṃ māyaṃ, ujjagghantī bahuṃ janaṃ.
75. “Sājja piṇḍaṃ caritvāna, muṇḍā saṅghāṭipārutā;
nisinnā rukkhamūlamhi, avitakkassa lābhini.
76. “Sabbe yogā samucchinnā, ye dibbā ye ca mānusā;
khepetvā āsave sabbe, sītibhūtāmhī nibbutā”ti.

... Vimalā purāṇagaṇikā therī....

3. Sīhātherīgāthā

77. “Ayoniso (..0389) manasikārā, kāmarāgena aṭṭitā;
ahosiṃ uddhatā pubbe, citte avasavattinī.
78. “Pariyuṭṭhitā klesehi, subhasaññānuvattinī;
samaṃ cittassa na labhiṃ, rāgacittavasānugā.
79. “Kisā paṇḍu vivaṇṇā ca, satta vassāni cārihaṃ;
nāhaṃ divā vā rattiṃ vā, sukhaṃ vindiṃ sudukkhitā.
80. “Tato rajjuṃ gahetvāna, pāvisiṃ vanamantaraṃ;
varaṃ me idha ubbandhaṃ, yañca hīnaṃ punācare.
81. “Daḷhapāsaṃ § karitvāna, rukkhasākhāya bandhiya;
pakkhipiṃ pāsaṃ gīvāyaṃ, atha cittaṃ vimucci me”ti.

... Sīhā therī....

4. Sundarīnandātherīgāthā

82. “Āturaṃ asuciṃ pūtiṃ, passa nande samussayaṃ;
asubhāya cittaṃ bhāvehi, ekaggaṃ susamāhitaṃ.
83. “Yathā idaṃ tathā etaṃ, yathā etaṃ tathā idaṃ;
duggandhaṃ pūtikaṃ vāti, bālānaṃ abhinanditaṃ.
84. “Evametaṃ avekkhantī, rattindivamatanditā;
tato sakāya paññāya, abhinibbijjha § dakkhisaṃ.
85. “Tassā me appamattāya, vicinantiyā yoniso;
yathābhūtaṃ ayaṃ kāyo, diṭṭho santarabāhiro.
86. “Atha nibbindahaṃ kāye, ajjhattañca virajjahaṃ;
appamattā visaṃyuttā, upasantāmhī nibbutā”ti.

... Sundarīnandā therī....

5. Nanduttarātherīgāthā

87. “ Aggim̐ candañca sūriyañca, devatā ca namassiham̐;
nadītittḥāni gantvāna, udakam̐ oruhāmiham̐.
88. “ Bahūvatasamādānā (..0390), aḍḍham̐ sīsassa olikhim̐;
chamāya seyyam̐ kappemi, rattim̐ bhattam̐ na bhuñjaham̐.
89. “ Vibhūsāmaṇḍanaratā, nhāpanucchādanehi ca;
upakāsim̐ imam̐ kāyam̐, kāmarāgena aṭṭitā.
90. “ Tato saddham̐ labhitvāna, pabbajim̐ anagāriyam̐;
disvā kāyam̐ yathābhūtam̐, kāmarāgo samūhato.
91. “ Sabbe bhavā samucchinnā, icchā ca patthanāpi ca;
sabbayogavisam̐yuttā, santim̐ pāpuṇi cetaso”ti.

... Nanduttarā therī....

6. Mittākāḷītherīgāthā

92. “Saddhāya pabbajitvāna, agārasmānagāriyaṃ;
vicariṃhaṃ tena tena, lābhasakkāra-ussukā.
93. “Riñcitvā paramaṃ atthaṃ, hīnamatthaṃ asevihaṃ;
kilesānaṃ vasaṃ gantvā, sāmāññatthaṃ na bujjhihaṃ.
94. “Tassā me ahu saṃvego, nisinnāya vihārake;
ummaggapaṭipannāmi, taṇhāya vasamāgatā.
95. “Appakaṃ jīvitaṃ mayhaṃ, jarā byādhi ca maddati;
purāyaṃ bhijjati § kāyo, na me kālo pamajjitaṃ.
96. “Yathābhūtamavekkhanti, khandhānaṃ udayabbayaṃ;
vimuttacittā uṭṭhāsiṃ, kataṃ buddhassa sāsanan”ntti.

... Mittā kāḷī therī....

7. Sakulātherīgāthā

97. “Agārasmiṃ vasantihaṃ, dhammaṃ sutvāna bhikkhuno;
addasaṃ virajaṃ dhammaṃ, nibbānaṃ padamaccutaṃ.
98. “Sāhaṃ puttaṃ dhītarañca, dhanadhaññañca chaḍḍiya;
kese chedāpayitvāna, pabbajiṃ anagāriyaṃ.
99. “Sikkhamānā (..0391) ahaṃ santi, bhāventi maggamañjasam;
pahāsiṃ rāgadosañca, tadekaṭṭhe ca āsave.
100. “Bhikkhunī upasampajja, pubbajātimanussariṃ;
dibbacakkhu visodhitaṃ §, vimalaṃ sādhubhāvitaṃ.
101. “Saṅkhāre parato disvā, hetujāte palokite §;
pahāsiṃ āsave sabbe, sītibhūtāmi nibbutā”ti.

... Sakulā therī....

8. Soṇātherīgāthā

102. “Dasa putte vijāyitvā, asmiṃ rūpasamussaye;
tatohaṃ dubbalā jiṇṇā, bhikkhuniṃ upasaṅkamiṃ.
103. “Sā me dhammadesesi, khandhāyatanadhātuyo;
tassā dhammaṃ suṇitvāna, kese chetvāna pabbajiṃ.

104. “Tassā me sikkhamānāya, dibbacakkhu visodhitam;
pubbenivāsam jānāmi, yattha me vusitam pure.
105. “Animittañca bhāvemī, ekaggā susamāhitā;
anantarāvimokkhāsiṃ, anupādāya nibbutā.
106. “Pañcakkhandhā pariññātā, tiṭṭhanti chinnamūlakā;
dhi tavatthu jare jamme, natthi dāni punabbhavo” ti.

... Soṇā therī....

9. Bhaddākuṇḍalakesātherīgāthā

107. “Lūnakesī paṅkadharī, ekasāṭī pure carim;
avajje vajjamatinī, vajje cāvajjadassinī.
108. “Divāvihārā nikkhamma, gijjhakūṭamhi pabbate;
addasam virajam buddham, bhikkhusaṅghapurakkhatam.
109. “Nihacca jāṇum vanditvā, sammukhā añjaliṃ akaṃ;
'ehi bhadde' ti maṃ avaca, sā me āsūpasampadā.
110. “Ciṇṇā (..0392) aṅgā ca magadhā, vajjī kāsī ca kosalā;
anaṇā paṇṇāsavassāni, raṭṭhapiṇḍam abhuñjaham.
111. “Puñṇam vata pasavi bahum, sappañño vatāyam upāsako;
yo bhaddāya cīvaram adāsi, vipparamuttāya sabbaganthehī” ti.

... Bhaddā kuṇḍalakesā therī....

10. Paṭācārātherīgāthā

112. “Naṅgalehi kasam khettam, bijāni pavapam chamā;
puttadārāni posentā, dhanam vindanti māṇavā.
113. “Kimaham silasampannā, satthusāsanakārikā;
nibbānam nādhigacchāmi, akusitā anuddhatā.
114. “Pāde pakkhālayitvāna, udakesu karomaham;
pādodakañca disvāna, thalato ninnamāgataṃ.
115. “Tato cittaṃ samādhesiṃ, assam bhadramvajāniyam;
tato dīpam gahetvāna, vihāram pāvisiṃ aham;
seyyam olokayitvāna, mañcakamhi upāvisiṃ.
116. “Tato sūciṃ gahetvāna, vaṭṭiṃ okassayāmaham;
padīpasseva nibbānam, vimokkho ahu cetaso” ti.

... Paṭācārā therī....

11. Tiṃsamattātherīgāthā

117. “Musalāni gahetvāna, dhaññaṃ koṭṭenti māṇavā §.
puttadārāni posentā, dhanaṃ vindanti māṇavā.
118. “Karotha buddhasāsanam, yaṃ katvā nānutappati;
khippaṃ pādāni dhovivā, ekamante nisīdatha;
cetosamathamanyuttā, karotha buddhasāsanam’.
119. “Tassā tā § vacanaṃ sutvā, paṭācārāya sāsanaṃ;
pāde pakkhālayitvāna, ekamantaṃ upāvisuṃ;
cetosamathamanyuttā, akaṃsu buddhasāsanam.
120. “Rattiyā (..0393) purime yāme, pubbajātimanussarum;
rattiyā majjhime yāme, dibbacakkhum visodhayum;
rattiyā pacchime yāme, tamokhandham padālayum.
121. “Uṭṭhāya pāde vandimsu, ‘katā te anusāsanī;
indaṃva devā tidasā, saṅgāme aparājitaṃ;
purakkhatvā vihassāma §, tevijjāma anāsavā”ti.
- Ittham sudaṃ tiṃsamattā therī bhikkhuniyo paṭācārāya santike aññaṃ byākariṃ-
sūti.

12. Candātherīgāthā

122. “Duggatāham pure āsiṃ, vidhavā ca aputtikā;
vinā mittehi ñāṭhi, bhattacoḷassa nādhigaṃ.
123. “Pattaṃ daṇḍaṅca gaṇhitvā, bhikkhamānā kulā kulaṃ;
sītuṇhena ca ḍayhantī, satta vassāni cāriham.
124. “Bhikkhuniṃ puna disvāna, annapānassa lābhiniṃ;
upasaṅkamma avocaṃ §, ‘pabbajjaṃ anagāriyaṃ’.
125. “Sā ca maṃ anukampāya, pabbājesi paṭācārā;
tato maṃ ovaditvāna, paramatthe niyojayi.
126. “Tassāham vacanaṃ sutvā, akāsiṃ anusāsanim;
amogho ayyāyovādo, tevijjāmi anāsavā”ti.

... Candā therī....

Pañcakanipāto niṭṭhito.

6. Chakkanipāto

1. Pañcasatamattātherīgāthā

127. “Yassa (..0394) maggaṃ na jānāsi, āgatassa gatassa vā;
taṃ kuto cāgataṃ sattaṃ §, ‘mama putto’ti rodasi.

128. “Maggañca khossa § jānāsi, āgatassa gatassa vā.

- na naṃ samanusoceṣi, evaṃdhammā hi pāṇino.
- 129.** “Ayācito tatāgacchi, nānuññāto § ito gato.
kutoci nūna āgantvā, vasitvā katipāhakaṃ;
itopi aññena gato, tatopaññena gacchati.
- 130.** “Peto manussarūpena, saṃsaranto gamissati;
yathāgato tathā gato, kā tattha paridevanā”.
- 131.** “Abbahī § vata me sallamaṃ, duddasaṃ hadayassitaṃ;
yā me sokaparetāya, puttasokaṃ byapānudi.
- 132.** “Sājja abbūḷhasallāhaṃ, nicchātā parinibbutā;
buddhaṃ dhammañca saṅghañca, upemi saraṇaṃ muniṃ”.
- Itthaṃ sudaṃ pañcasatamattā therī bhikkhuniyo ...pe....

2. Vāseṭṭhītherīgāthā

- 133.** “Puttasokenahaṃ aṭṭā, khittacittā visaññinī;
naggā pakiṇṇakesī ca, tena tena vicārihaṃ.
- 134.** “Vīthi § saṅkarakūṭesu, susāne rathiyāsu ca;
acariṃ tīṇi vassāni, khuppipāsāsamappitā.
- 135.** “Athaddasāsiṃ sugataṃ, nagaraṃ mithilaṃ pati §.
adantānaṃ dametāraṃ, sambuddhamakutobhayaṃ.
- 136.** “Sacittaṃ paṭiladdhāna, vanditvāna upāvisiṃ;
so me dhammamadesesi, anukampāya gotamo.
- 137.** “Tassa (..0395) dhammaṃ suṇitvāna, pabbajiṃ anagāriyaṃ;
yuñjantī satthuvacane, sacchākāsiṃ padaṃ sivaṃ.
- 138.** “Sabbe sokā samucchinnā, pahīnā etadantikā;
pariññātā hi me vatthū, yato sokāna sambhavo”ti.

... Vāseṭṭhī therī....

3. Khemātherīgāthā

- 139.** “Daharā tvaṃ rūpavatī, ahampi daharo yuvā;
pañcaṅgikena turiyena §, ehi kheme ramāmase”.
- 140.** “Iminā pūtikāyena, āturena pabhaṅgunā;
aṭṭiyāmi harāyāmi, kāmataṇhā samūhatā.
- 141.** “Sattisūlūpamā kāmā, khandhāsaṃ adhikuṭṭanā;
yaṃ ‘tvaṃ kāmaratiṃ’ brūsi, ‘arati’ dāni sā mama.
- 142.** “Sabbattha vihatā nandī, tamokhandho padālito;
evaṃ jānāhi pāpima, nihato tvamasi antaka.
- 143.** “Nakkhattāni namassantā, aggimaṃ paricaraṃ vane;
yathābhuccamajānantā, bālā suddhimamaññatha.

144. “Ahañca kho namassantī, sambuddhaṃ purisuttamaṃ;
pamuttā § sabbadukkhehi, satthusāsanakārikā” ti.

... Khemā therī....

4. Sujātātherīgāthā

145. “Alaṅkatā suvasanā, mālinī candanokkhitā;
sabbābharaṇasañchannā, dāsigaṇapurakkhatā.
146. “Annaṃ pānañca ādāya, khajjaṃ bhojjaṃ anappakaṃ;
gehato nikkhamitvāna, uyyānamabhihārayiṃ.
147. “Tattha ramitvā kīḷitvā, āgacchantī sakaṃ gharaṃ;
vihāraṃ daṭṭhuṃ pāvisiṃ, sākete añjanaṃ vanaṃ.
148. “Disvāna (..0396) lokapajjotaṃ, vanditvāna upāvisiṃ;
so me dhammamadesesi, anukampāya cakkhumā.
149. “Sutvā ca kho mahesissa, saccaṃ sampaṭivijjhahaṃ;
tattheva virajaṃ dhammaṃ, phusayiṃ amataṃ padaṃ.
150. “Tato viññātasaddhammā, pabbajiṃ anagāriyaṃ;
tisso vijjā anuppattā, amoghaṃ buddhasāsanā” ti.

... Sujātā therī....

5. Anopamātherīgāthā

151. “Ucce kule ahaṃ jātā, bahuvitte mahaddhane;
vaṇṇarūpena sampannā, dhītā majjhassa § atrajā.
152. “Patthitā rājaputtehi, seṭṭhiputtehi gijjhita §.
pitu me pesayī dūtaṃ, detha mayhaṃ anopamaṃ.
153. “Yattakaṃ tulitā esā, tuyhaṃ dhītā anopamā;
tato aṭṭhaguṇaṃ dassaṃ, hiraññaṃ ratanāni ca.
154. “Sāhaṃ disvāna sambuddhaṃ, lokajeṭṭhaṃ anuttaraṃ;
tassa pādāni vanditvā, ekamantaṃ upāvisiṃ.
155. “So me dhammamadesesi, anukampāya gotamo;
nisinnā āsane tasmīṃ, phusayiṃ tatiyaṃ phalaṃ.
156. “Tato kesāni chetvāna, pabbajiṃ anagāriyaṃ;
ajja me sattamī ratti, yato taṇhā visositā” ti.

... Anopamā therī....

6. Mahāpajāpatigotamītherīgāthā

157. “Buddha vīra namo tyatthu, sabbasattānamuttama;
yo maṃ dukkhā pamocesi, aññañca bahukaṃ janaṃ.
158. “Sabbadukkhaṃ pariññātaṃ, hetutaṇhā visositā;
bhāvito aṭṭhaṅgiko § maggo, nirodho phusito mayā.
159. “Mātā (..0397) putto pitā bhātā, ayyakā ca pure ahuṃ;
yathābhuccamajānantī, saṃsariṃhaṃ anibbisam.
160. “Diṭṭho hi me so bhagavā, antimoyaṃ samussayo;
vikkhīṇo jātiṣaṃsāro, natthi dāni punabbhavo.
161. “Āraddhavīriye pahitatte, niccaṃ daḥaparakkame;
samagge sāvake passe, esā buddhāna vandanā.
162. “Bahūnaṃ § vata atthāya, māyā janayi gotamaṃ;
byādhimaraṇatunnānaṃ, dukkhakkhandhaṃ byapānudī” ti.

... Mahāpajāpatigotamī therī....

7. Guttātherīgāthā

163. “Gutte yadatthaṃ pabbajjā, hitvā puttaṃ vasuṃ piyaṃ;
tameva anubrūhehi, mā cittassa vasaṃ gami.
164. “Cittena vañcitā sattā, mārassa visaye ratā;
anekajātiṣaṃsāraṃ, sandhāvanti aviddasū.
165. “Kāmacchandañca byāpādaṃ, sakkāyadiṭṭhimeva ca;
sīlabbataparāmāsaṃ, vicikicchañca pañcamaṃ.
166. “Saṃyojanāni etāni, pajahitvāna bhikkhunī;
orambhāgamanīyāni, nayidaṃ punarehisi.
167. “Rāgaṃ mānaṃ avijjañca, uddhaccañca vivajjiya;
saṃyojanāni chetvāna, dukkhassantaṃ karissasi.
168. “Khepetvā jātiṣaṃsāraṃ, pariññāya punabbhavaṃ;
diṭṭheva dhamme nicchātā, upasantā carissati” ti.

... Guttā therī....

8. Vijayātherīgāthā

169. “Catukkhattuṃ pañcakkhattuṃ, vihārā upanikkhamiṃ;

- aladdhā cetaso santiṃ, citte avasavattinī.
170. “Bhikkhuniṃ (..0398) upasaṅkamma, sakkaccaṃ paripucchahaṃ;
sā me dhammadadesesi, dhātu-āyatanāni ca.
171. “Cattāri ariyasaccāni, indriyāni balāni ca;
bojjhaṅgaṭṭhaṅgikaṃ maggaṃ, uttamatthassa pattiyā.
172. “Tassāhaṃ vacanaṃ sutvā, karontī anusāsanīṃ;
rattiyā purime yāme, pubbajātimanussariṃ.
173. “Rattiyā majjhime yāme, dibbacakkhuṃ visodhayiṃ;
rattiyā pacchime yāme, tamokhandhaṃ padālayiṃ.
174. “Pītisukhena ca kāyaṃ, pharivā vihariṃ tadā;
sattamiyā pāde pasāresiṃ, tamokhandhaṃ padāliyā” ti.

... Vijayā therī....

Chakkanipāto niṭṭhito.

7. Sattakanipāto

1. Uttarātherīgāthā

175. “Musalāni (..0399) gahetvāna, dhaññaṃ koṭṭenti māṇavā;
puttadārāni posentā, dhanaṃ vindanti māṇavā.
176. “Ghaṭetha buddhasāsane, yaṃ katvā nānutappati;
khippaṃ pādāni dhovivā, ekamantaṃ nisīdatha.
177. “Cittaṃ upaṭṭhapetvāna, ekaggaṃ susamāhitaṃ;
paccavekkhatha saṅkhāre, parato no ca attato’.
178. “Tassāhaṃ vacanaṃ sutvā, paṭācārānusāsanīṃ;
pāde pakkhālayitvāna, ekamante upāvisiṃ.
179. “Rattiyā purime yāme, pubbajātimanussariṃ;
rattiyā majjhime yāme, dibbacakkhuṃ visodhayiṃ.
180. “Rattiyā pacchime yāme, tamokkhandhaṃ padālayiṃ;
tevijjā atha vuṭṭhāsiṃ, katā te anusāsanī.
181. “Sakkaṃva devā tidasā, saṅgāme aparājitaṃ;
purakkhatvā vihassāmi, tevijjāmi anāsavā”.

... Uttarā therī....

2. Cālātherīgāthā

182. “Satim upaṭṭhapetvāna, bhikkhunī bhāvitindriyā;
paṭivijjhi padaṃ santaṃ, saṅkhārūpasamaṃ sukhaṃ”.
183. “Kaṃ nu uddissa muṇḍāsi, samaṇī viya dissasi;
na ca rocesi pāsaṇḍe, kimidaṃ carasi momuhā”.
184. “Ito bahiddhā pāsaṇḍā, diṭṭhiyo upanissitā;
na te dhammaṃ vijānanti, na te dhammassa kovidā.
185. “Atthi sakyakule jāto, buddho appaṭipuggalo;
so me dhammadesesi, diṭṭhīnaṃ samatikkamaṃ.
186. “Dukkhaṃ (..0400) dukkhasamuppādaṃ, dukkhassa ca atikkamaṃ;
ariyaṃ caṭṭhaṅgikaṃ maggaṃ, dukkhūpasamagāminaṃ.
187. “Tassāhaṃ vacanaṃ sutvā, vihariṃ sāsane ratā;
tisso vijjā anuppattā, kataṃ buddhassa sāsanaṃ.
188. “Sabbattha vihatā nandī, tamokhandho padālito;
evaṃ jānāhi pāpima, nihato tvamasi antaka”.

... Cālā therī....

3. Upacālātherīgāthā

189. “Satimatī cakkhumatī, bhikkhunī bhāvitindriyā;
paṭivijjhiṃ padaṃ santaṃ, akāpurisasevitaṃ”.
190. “Kiṃ nu jātiṃ na rocesi, jāto kāmāni bhuñjati;
bhuñjāhi kāmaratiyo, māhu pacchānutāpinī”.
191. “Jātassa maraṇaṃ hoti, hatthapādāna chedanaṃ;
vadhabandhapariklesaṃ, jāto dukkhaṃ nigacchati.
192. “Atthi sakyakule jāto, sambuddho aparājito;
so me dhammadesesi, jātiyā samatikkamaṃ.
193. “Dukkhaṃ dukkhasamuppādaṃ, dukkhassa ca atikkamaṃ;
ariyaṃ caṭṭhaṅgikaṃ maggaṃ, dukkhūpasamagāminaṃ.
194. “Tassāhaṃ vacanaṃ sutvā, vihariṃ sāsane ratā;
tisso vijjā anuppattā, kataṃ buddhassa sāsanaṃ.
195. “Sabbattha vihatā nandī, tamokhandho padālito;
evaṃ jānāhi pāpima, nihato tvamasi antaka”.

... Upacālā therī....

Sattakanipāto niṭṭhito.

8. Aṭṭhakanipāto

1. Sīsūpacālātherīgāthā

196. “Bhikkhunī (..0401) sīlasampannā, indriyesu susaṃvutā;
adhigacche padaṃ santaṃ, asecanakamojavaṃ”.
197. “Tāvatiṃsā ca yāmā ca, tusitā cāpi devatā;
nimmānaratino devā, ye devā vasavattino;
tattha cittaṃ paṇīdhehi, yattha te vusitaṃ pure”.
198. “Tāvatiṃsā ca yāmā ca, tusitā cāpi devatā;
nimmānaratino devā, ye devā vasavattino.
199. “Kālaṃ kālaṃ bhavābhavaṃ, sakkāyasmīṃ purakkhatā;
avītivattā sakkāyaṃ, jātimaraṇasārino.
200. “Sabbo ādīpito loko, sabbo loko padīpito;
sabbo pajjalito loko, sabbo loko pakampito.
201. “Akampiyaṃ atuliyāṃ, aputhujjanasevitaṃ;
buddho dhammadesesi, tattha me nirato mano.
202. “Tassāhaṃ vacanaṃ sutvā, vihariṃ sāsane ratā;
tisso vijjā anuppattā, kataṃ buddhassa sāsanaṃ.
203. “Sabbattha vihatā nandī, tamokhandho padālito;
evaṃ jānāhi pāpima, nihato tvamasi antaka”.

... Sīsūpacālā therī....

Aṭṭhakanipāto niṭṭhito.

9. Navakanipāto

1. Vaḍḍhamātutherīgāthā

204. “Mā (..0402) su te vaḍḍha lokamhi, vanatho āhu kudācanaṃ;
mā puttaka punappaṇaṃ, ahu dukkhassa bhāgimā.
205. “Sukhañhi vaḍḍha munayo, anejā chinnasaṃsayā;
sītibhūtā damappattā, viharanti anāsavā.
206. “Tehānuciṇṇaṃ isībhi, maggaṃ dassanapattiyā;
dukkhassantakiriyāya, tvaṃ vaḍḍha anubrūhaya”.
207. “Visāradāva bhaṇasi, etamatthaṃ janetti me;
maññāmi nūna māmike, vanatho te na vijjati”.

208. “Ye keci vaḍḍha saṅkhārā, hīnā ukkaṭṭhamajjhimā;
aṇūpi aṇumattopi, vanatho me na vijjati.

209. “Sabbe me āsavā khīṇā, appamattassa jhāyato;
tisso vijjā anuppattā, kataṃ buddhassa sāsanaṃ”.

210. “Uḷāraṃ vata me mātā, patodaṃ samavassari;
paramatthasañhitā gāthā, yathāpi anukampikā.
211. “Tassāhaṃ vacanaṃ sutvā, anusitṭhiṃ janettiyā;
dhammasaṃvegamāpādiṃ, yogakkhemassa pattiyā.
212. “Sohaṃ padhānapahitatto, rattindivamatandito;
mātarā codito santo, aphiṣiṃ santimuttamaṃ”.

... Vaḍḍhamātā therī....

Navakanipāto niṭṭhito.

10. Ekādasanipāto

1. Kisāgotamītherīgāthā

213. “Kalyāṇamittatā (..0403) muninā, lokaṃ ādissa vaṇṇitā;
kalyāṇamitte bhajamāno, api bālo paṇḍito assa.
214. “Bhajitabbā sappurisā, paññā tathā vaḍḍhati bhajantānaṃ;
bhajamāno sappurise, sabbehipi dukkhehi pamucceyya.
215. “Dukkhañca vijāneyya, dukkhassa ca samudayaṃ nirodhaṃ;
aṭṭhaṅgikañca maggaṃ, cattāripi ariyasaccāni.
216. “Dukkho itthibhāvo, akkhāto purisadammasārathinā;
sapattikampi hi dukkhaṃ, appekaccā sakiṃ vijātāyo.
217. “Galake api kantanti, sukhumāliniyo visāni khādanti;
janamārakamajjhagatā, ubhopi byasanāni anubhonti.
218. “Upavijaññā gacchantī, addasāhaṃ patiṃ mataṃ;
panthamhi vijāyitvāna, appattāva sakaṃ gharaṃ.
219. “Dve puttā kālakatā, patī ca panthe mato kapaṇikāya;
mātā pitā ca bhātā, ḍayhanti ca ekacitakāyaṃ.
220. “Khīṇakulīne kapaṇe, anubhūtaṃ te dukhaṃ aparimāṇaṃ;
assū ca te pavattaṃ, bahūni ca jātisahassāni.
221. “Vasitā susānamajjhe, athopi khāditāni puttamaṃsāni;
hatakulikā sabbagarahitā, matapatikā amatamadhigacchiṃ.
222. “Bhāvito me maggo, ariyo aṭṭhaṅgiko amatagāmī;
nibbānaṃ sacchikataṃ, dhammādāsaṃ avekkhiṃhaṃ §.
223. “Ahamamhi kantasallā, ohitabhārā katañhi karaṇīyaṃ;
kisā gotamī therī, vimuttacittā imaṃ bhaṇī”ti.

... Kisā gotamī therī....

Ekādasanipāto niṭṭhito.

11. Dvādasakanipāto

1. Uppalavaṇṇātherīgāthā

224. “Ubho (..0404) mātā ca dhītā ca, mayaṃ āsuṃ § sapattiyo.
tassā me ahu saṃvego, abbhuto lomahaṃsano.
225. “Dhiratthu kāmā asucī, duggandhā bahukaṇṭakā;
yattha mātā ca dhītā ca, sabhariyā mayaṃ ahuṃ.
226. “Kāmesvādīnavaṃ disvā, nekkhammaṃ daṭṭhu khemato;
sā pabbajjīṃ rājagahe, agārasmānagāriyaṃ.
227. “Pubbenivāsaṃ jānāmi, dibbacakkuṃ visodhitaṃ;
cetopariccañāṇaṇca, sotadhātu visodhitā.
228. “Iddhīpi me sacchikatā, patto me āsavakkhayo;
chaḷabhiññā sacchikatā, kataṃ buddhassa sāsanaṃ.
229. “Iddhiyā abhinimmitvā, caturassaṃ rathaṃ ahaṃ;
buddhassa pāde vanditvā, lokanāthassa tādino” §.
230. “Supupphitaggaṃ upagamma pādapaṃ, ekā tuvaṃ tiṭṭhasi sālamūle §.
na cāpi te dutiyo atthi koci, na tvaṃ bāle bhāyasi dhuttakānaṃ”.
231. “Sataṃ sahaṣṣānīpi dhuttakānaṃ, samāgatā edisakā bhavyeyyaṃ;
lomaṃ na iñje napi sampavedhe, kiṃ me tuvaṃ māra karissaseko.
232. “Esā antaradhāyāmi, kucchiṃ vā pavisāmi te;
bhamukantare tiṭṭhāmi, tiṭṭhantiṃ maṃ na dakkhasi.
233. “Cittamhi (..0405) vasībhūtāhaṃ, iddhipādā subhāvitā;
chaḷabhiññā sacchikatā, kataṃ buddhassa sāsanaṃ.
234. “Sattisūlūpamā kāmā, khandhāsaṃ adhikuṭṭanā;
yaṃ tvaṃ ‘kāmaratiṃ’ brūsi, ‘arati’ dāni sā mama.
235. “Sabbattha vihatā nandī, tamokhandho padālito;
evaṃ jānāhi pāpima, nihato tvamasi antakā” ti.

... Uppalavaṇṇā therī....

Dvādasanipāto niṭṭhito.

12. Soḷasanipāto

1. Puṇṇātherīgāthā

236. “Udahārī (..0406) ahaṃ sīte Ṣ, sadā udakamotarim.
ayyānaṃ daṇḍabhayaabhītā, vācādosabhayaṭṭitā.
237. “Kassa brāhmaṇa tvaṃ bhīto, sadā udakamotari;
vedhamānehi gattehi, sītaṃ vedayase bhusaṃ”.
238. Jānantī vata maṃ Ṣ bhoti, puṇṇike paripucchasi.
karontaṃ kusalaṃ kammaṃ, rundhantaṃ katapāpakaṃ.
239. “Yo ca vuḍḍho daharo vā, pāpakammaṃ pakubbati;
dakābhisecanā sopi, pāpakammā pamuccati”.
240. “Ko nu te idamakkhāsi, ajānantassa ajānako;
dakābhisecanā nāma, pāpakammā pamuccati.
241. “Saggaṃ nūna gamissanti, sabbe maṇḍūkakacchapā;
nāgā Ṣ ca susumārā ca, ye caññe udake carā.
242. “Orabbhikā sūkarikā, macchikā migabandhakā;
corā ca vajjaghātā ca, ye caññe pāpakammīno;
dakābhisecanā tepi, pāpakammā pamuccare.
243. “Sace imā nadiyo te, pāpaṃ pubbe kataṃ vahuṃ;
puññampimā vaheyyuṃ te, tena tvaṃ paribāhiro.
244. “Yassa brāhmaṇa tvaṃ bhīto, sadā udakamotari;
tameva brahme mā kāsi, mā te sītaṃ chaviṃ hane”.
245. “Kummaggapaṭipannaṃ maṃ, ariyamaggaṃ samānaya;
dakābhisecanā bhoti, imaṃ sātaṃ dadāmi te”.
246. “Tuyheva sāṭako hotu, nāhamicchāmi sāṭakaṃ;
sace bhāyasi dukkhassa, sace te dukkhamappiyaṃ.
247. “Mākāsi (..0407) pāpakaṃ kammaṃ, āvi vā yadi vā raho;
sace ca pāpakaṃ kammaṃ, karissasi karosi vā.
248. “Na te dukkhā pamutyatthi, upeccāpi Ṣ palāyato.
sace bhāyasi dukkhassa, sace te dukkhamappiyaṃ.
249. “Upehi saraṇaṃ buddhaṃ, dhammaṃ saṅghaṅca tādinaṃ;
samādiyāhi sīlāni, taṃ te atthāya hehiti”.

250. “Upemi saraṇaṃ buddhaṃ, dhammaṃ saṅghaṅca tādinaṃ;
samādiyāmi silāni, taṃ me atthāya hehiti.

251. “Brahmabandhu pure āsiṃ, ajjamhi saccabrāhmaṇo;
tevijjo vedasampanno, sottiyo camhi nhātako”ti.

... Puṇṇā therī....

Soḷasanipāto niṭṭhito.

13. Vīsatinipāto

1. Ambapālītherīgāthā

252. “Kāḷakā (..0408) bhamaravaṇṇasādisā, vellitaggā mama muddhajā ahuṃ;
te jarāya sāṇavākasādisā, saccavādivacanaṃ anaññathā.

253. “Vāsitova surabhī karaṇḍako, pupphapūra mama uttamaṅgajo §.
taṃ jarāyatha salomagandhikaṃ, saccavādivacanaṃ anaññathā.

254. “Kānanaṃva sahitaṃ suropitaṃ, kocchasūcivicitaggasobhitaṃ;
taṃ jarāya viralaṃ tahiṃ tahiṃ, saccavādivacanaṃ anaññathā.

255. “Kaṇhakhandhakasuvaṇṇamaṇḍitaṃ, sobhate suveṇīhilaṅkataṃ;
taṃ jarāya khalitaṃ siramaṃ kataṃ, saccavādivacanaṃ anaññathā.

256. “Cittakārasukatāva lekhikā, sobhare su bhamukā pure mama;
tā jarāya valibhippalambitā, saccavādivacanaṃ anaññathā.

257. “Bhassarā surucirā yathā maṇī, nettahesumabhinīlamāyatā;
te jarāyabhihatā na sobhare, saccavādivacanaṃ anaññathā.

258. “Saṇhatuṅgasadisī (..0409) ca nāsikā, sobhate su abhiyobbanam pati;
sā jarāya upakūlitā viya, saccavādivacanaṃ anaññathā.

259. “Kaṅkaṇam va sukataṃ suniṭṭhitaṃ, sobhare su mama kaṇṇapāḷiyo;
tā jarāya valibhippalambitā, saccavādivacanaṃ anaññathā.

260. “Pattalīmakulavaṇṇasādisā, sobhare su dantā pure mama;
te jarāya khaṇḍitā cāsitā §, saccavādivacanaṃ anaññathā.

261. “Kānanamhi vanasaṇḍacārīnī, kokilāva madhuraṃ nikūjīhaṃ;
taṃ jarāya khalitaṃ tahiṃ tahiṃ, saccavādivacanaṃ anaññathā.

262. “Saṇhakamburiva suppamajjitā, sobhate su gīvā pure mama;
sā jarāya bhaggā § vināmitā, saccavādivacanaṃ anaññathā.

263. “Vaṭṭapalighasadisopamā ubho, sobhare su bāhā pure mama;
tā jarāya yatha pāṭalibbalitā §, saccavādivacanaṃ anaññathā.

264. “Saṇhamuddikasuvaṇṇamaṇḍitā, sobhare su hatthā pure mama;

- te jarāya yathā mūlamūlikā, saccavādivacanaṃ anaññathā.
265. “Pīnavatṭasahituggatā (..0410) ubho, sobhare § su thanakā pure mama. thevikīva lambanti nodakā, saccavādivacanaṃ anaññathā.
266. “Kañcanassaphalakaṃva sammatṭhaṃ, sobhate su kāyo pure mama; so valīhi sukhumāhi otato, saccavādivacanaṃ anaññathā.
267. “Nāgabhogasadisopamā ubho, sobhare su ūrū pure mama; te jarāya yathā veḷunāḷiyo, saccavādivacanaṃ anaññathā.
268. “Saṇhanūpurasuvaṇṇamaṇḍitā, sobhare su jaṅghā pure mama; tā jarāya tiladaṇḍakāriva, saccavādivacanaṃ anaññathā.
269. “Tūlapuṇṇasadisopamā ubho, sobhare su pādā pure mama; te jarāya phuṭitā valīmatā, saccavādivacanaṃ anaññathā.
270. “Ediso ahu ayaṃ samussayo, jajjaro bahudukkhānamālayo; sopalepapatito jarāgharo, saccavādivacanaṃ anaññathā”.

... Ambapālī therī....

2. Rohinītherīgāthā

271. “Samaṇā’ti bhoti supi §, ‘samaṇā’ti pabujjhasi §. samaṇāneva § kittesi, samaṇī nūna § bhavissasi.
272. “Vipulaṃ (..0411) annañca pānañca, samaṇānaṃ paveccasi §. rohinī dāni pucchāmi, kena te samaṇā piyā.
273. “Akammakāmā alasā, paradattūpajivino; āsaṃsukā sādukāmā, kena te samaṇā piyā”.
274. “Cirassaṃ vata maṃ tāta, samaṇānaṃ paripucchasi; tesam te kittayissāmi, paññāsīlaparakkamaṃ.
275. “Kammakāmā analasā, kammasetṭhassa kārakā; rāgaṃ dosaṃ pajahanti, tena me samaṇā piyā.
276. “Tīṇi pāpassa mūlāni, dhunantntti sucikārino; sabbaṃ pāpaṃ pahīnesaṃ, tena me samaṇā piyā.
277. “Kāyakammaṃ suci nesaṃ, vacīkammañca tādisaṃ; manokammaṃ suci nesaṃ, tena me samaṇā piyā.
278. “Vimalā saṅkhamuttāva, suddhā santarabāhirā; puṇṇā sukkāna dhammānaṃ §, tena me samaṇā piyā.
279. “Bahussutā dhammadharā, ariyā dhammajivino; atthaṃ dhammañca desenti, tena me samaṇā piyā.
280. “Bahussutā dhammadharā, ariyā dhammajivino; ekaggacittā satimanto, tena me samaṇā piyā.
281. “Dūraṅgamā satimanto, mantabhāṇī anuddhatā; dukkhassantaṃ pajānanti, tena me samaṇā piyā.
282. “Yasmā gāmā pakkamanti, na vilokenti kiñcanaṃ;

anapekkhāva gacchanti, tena me samaṇā piyā.

283. “Na tesam koṭṭhe openti, na kumbhiṃ na khaḷopiyaṃ;
pariniṭṭhitamesānā, tena me samaṇā piyā.

284. “Na te hiraññaṃ gaṇhanti, na suvaṇṇaṃ na rūpiyaṃ;
paccuppanna yāpentī, tena me samaṇā piyā.

285. “Nānākulā (..0412) pabbajitā, nānājanapadehi ca;
aññaṃaññaṃ piyāyanti Ṣ, tena me samaṇā piyā”.

286. “Atthāya vata no bhoti, kule jātāsi rohinī;
saddhā buddhe ca dhamme ca, saṅghe ca tibbagāravā.

287. “Tvaṃ hetam pajānāsi, puññakkhettaṃ anuttaraṃ;
amhampi ete samaṇā, paṭigaṇhanti dakkhiṇaṃ”.

288. “Patitṭhito hettha yañño, vipulo no bhavissati;
sace bhāyasi dukkhassa, sace te dukkhamappiyaṃ.

289. “Upehi saraṇaṃ buddhaṃ, dhammaṃ saṅghaṅca tādinaṃ;
samādiyāhi sīlāni, taṃ te atthāya hehiti”.

290. “Upemi saraṇaṃ buddhaṃ, dhammaṃ saṅghaṅca tādinaṃ;
samādiyāmi sīlāni, taṃ me atthāya hehiti.

291. “Brahmabandhu pure āsiṃ, so idānimhi brāhmaṇo;
tevijjo sottiyo camhi, vedagū camhi nhātako”.

... Rohinī therī....

3. Cāpātherīgāthā

292. “Laṭṭhihattho pure āsi, so dāni migaluddako;
āsāya palipā ghorā, nāsakkhi pārametave.

293. “Sumattaṃ maṃ maññamānā, cāpā puttamatosayi;
cāpāya bandhanaṃ chetvā, pabbajissaṃ punopahaṃ.

294. “Mā me kujjhi mahāvīra, mā me kujjhi mahāmuni;
na hi kodhaparetassa, suddhi atthi kuto tapo.

295. “Pakkamissañca nāḷāto, kodha nāḷāya vacchati;
bandhantī itthirūpena, samaṇe dhammajivino” §.

296. “Ehi kāḷa nivattassu, bhuñja kāme yathā pure;
ahañca te vasīkatā, ye ca me santi ñātakā”.

297. “Etto (..0413) cāpe catubbhāgaṃ, yathā bhāsasi tvañca me;
tayi rattassa posassa, uḷāraṃ vata taṃ siyā”.

298. “Kāḷaṅginiṃva takkāriṃ, pupphitaṃ girimuddhani;
phullaṃ dālimalaṭṭhiṃva, antodīpeva pāḷaliṃ.

299. “Haricandalittaṅgiṃ, kāsikuttamadhāriṃ;
taṃ maṃ rūpavatiṃ santiṃ, kassa ohāya gacchasi”.

300. “Sākuntikova sakuṇiṃ §, yathā bandhitumicchati;
āharimena rūpena, na maṃ tvaṃ bādhayissasi”.

301. “Imañca me puttaphalaṃ, kāḷa uppāditaṃ tayā;
taṃ maṃ puttavatiṃ santiṃ, kassa ohāya gacchasi”.

302. “Jahanti putte sappaññā, tato ñātī tato dhanaṃ;
pabbajanti mahāvīrā, nāgo chetvāva bandhanaṃ”.

303. “Idāni te imaṃ puttaṃ, daṇḍena churikāya vā;
bhūmiyaṃ vā nisumbhissaṃ §, puttasokā na gacchasi”.

304. “Sace puttaṃ siṅgālānaṃ, kukkurānaṃ padāhisi;
na maṃ puttakatte jammi, punarāvattayissasi”.

305. “Handa kho dāni bhaddante, kuhiṃ kāḷa gamissasi;
katamaṃ gāmanigamaṃ, nagaraṃ rājadhāniyo”.

306. “Ahumha pubbe gaṇino, assamaṇā samaṇamānino;
gāmena gāmaṃ vicarimha, nagare rājadhāniyo.

307. “Eso hi bhagavā buddho, nadiṃ nerañjaraṃ pati;
sabbadukkhappahānāya, dhammaṃ deseti pāṇinaṃ;
tassāhaṃ santikaṃ gacchaṃ, so me satthā bhavissati”.

308. “Vandanaṃ dāni vajjāsi, lokanāthaṃ anuttaraṃ;

- padakkhiṇaṅca katvāna, ādiseyyāsi dakkhiṇaṃ”.
- 309.** “Etaṃ kho labbhamamehi, yathā bhāsasi tvaṅca me;
vandanāṃ dāni te vajiṃ, lokanāthaṃ anuttaraṃ;
padakkhiṇaṅca katvāna, ādisissāmi dakkhiṇaṃ”.
- 310.** Tato (..0414) ca kāḷo pakkāmi, nadiṃ neraṅjaraṃ pati;
so addasāsi sambuddhaṃ, desentaṃ amataṃ padaṃ.
- 311.** Dukkhaṃ dukkhasamuppādaṃ, dukkhassa ca atikkamaṃ;
ariyaṃ caṭṭhaṅgikaṃ maggaṃ, dukkhūpasamagāminaṃ.
- 312.** Tassa pādāni vanditvā, katvāna naṃ § padakkhiṇaṃ.
cāpāya ādisitvāna, pabbajiṃ anagāriyaṃ;
tisso vijjā anuppattā, kataṃ buddhassa sāsanaṃ.

... Cāpā therī....

4. Sundarītherīgāthā

- 313.** “Petāni bhoti puttāni, khādamānā tuvaṃ pure;
tuvaṃ divā ca ratto ca, atīva paritappasi.
- 314.** “Sājja sabbāni khāditvā, sataputtāni § brāhmaṇī.
vāseṭṭhi kena vaṇṇena, na bāḷhaṃ paritappasi”.
- 315.** “Bahūni puttasatāni, ṅātisaṅghasatāni ca;
khāditāni atītaṃse, mama tuyhaṅca brāhmaṇa.
- 316.** “Sāhaṃ nissaraṇaṃ ṅatvā, jātiyā maraṇassa ca;
na socāmi na rodāmi, na cāpi paritappayim”.
- 317.** “Abbhutaṃ vata vāseṭṭhi, vācaṃ bhāsasi edisiṃ;
kassa tvaṃ dhammamaṅṅāya, giraṃ § bhāsasi edisiṃ”.
- 318.** “Esa brāhmaṇa sambuddho, nagaraṃ mithilaṃ pati;
sabbadukkappahānāya, dhammaṃ desesi pāṇinaṃ.
- 319.** “Tassa brahme § arahato, dhammaṃ sutvā nirūpadhiṃ.
tatha viṅṅātasaddhammā, puttasokaṃ byapānudiṃ”.
- 320.** “So ahampi gamissāmi, nagaraṃ mithilaṃ pati;
appeva maṃ so bhagavā, sabbadukkā pamocaye”.
- 321.** Addasa (..0415) brāhmaṇo buddhaṃ, vipparamuttaṃ nirūpadhiṃ;
svassa dhammamadesesi, muni dukkhassa pāragū.
- 322.** Dukkhaṃ dukkhasamuppādaṃ, dukkhassa ca atikkamaṃ;
ariyaṃ caṭṭhaṅgikaṃ maggaṃ, dukkhūpasamagāminaṃ.
- 323.** Tattha viṅṅātasaddhammo, pabbajjaṃ samarocayi;
sujāto tīhi rattīhi, tisso vijjā aphasayi.
- 324.** “Ehi sārathi gacchāhi, rathaṃ niyyādayāhimaṃ;
ārogyaṃ brāhmaṇiṃ vaji §, ‘pabbaji § dāni brāhmaṇo.
sujāto tīhi rattīhi, tisso vijjā aphasayi”.

325. Tato ca rathamādāya, sahassañcāpi sārathi;
ārogyaṃ brāhmaṇivoca, “pabbaji dāni brāhmaṇo;
sujāto tīhi rattīhi, tisso vijjā aphasayī”.

326. “Etañcāhaṃ assarathaṃ, sahassañcāpi sārathi;
tevijjaṃ brāhmaṇaṃ sutvā §, puṇṇapattaṃ dadāmi te”.

327. “Tuyheva hotvassaratho, sahassañcāpi brāhmaṇi;
ahampi pabbajissāmi, varapaññassa santike”.

328. “Hatthī gavassaṃ maṇikuṇḍalañca, phitañcimaṃ gahavibhavaṃ pahāya;
pitā pabbajito tuyhaṃ, bhujja bhogāni sundari; tuvaṃ dāyādikā kule”.

329. “Hatthī gavassaṃ maṇikuṇḍalañca, rammaṃ cimaṃ gahavibhavaṃ
pahāya;

pitā pabbajito mayhaṃ, puttasokena aṭṭito;
ahampi pabbajissāmi, bhātusokena aṭṭitā”.

330. “So te ijhatu saṅkappo, yaṃ tvaṃ patthesi sundarī;
uttiṭṭhapiṇḍo uñcho ca, paṃsukūlañca cīvaraṃ;
etāni abhisambhontī, paraloke anāsavā”.

331. “Sikkhamānāya (..0416) me ayye, dibbacakkhu visodhitam;
pubbenivāsaṃ jānāmi, yattha me vusitaṃ pure.

332. “Tuvaṃ nissāya kalyāṇī, therī saṅghassa sobhane;
tisso vijjā anuppattā, kataṃ buddhassa sāsanaṃ.

333. “Anujānāhi me ayye, icche sāvatti gantave;
sīhanādaṃ nadissāmi, buddhaseṭṭhassa santike”.
334. “Passa sundari satthāraṃ, hemavaṇṇaṃ harittacaṃ;
adantānaṃ dametāraṃ, sambuddhamakutobhayaṃ”.
335. “Passa sundarimāyantiṃ, vippamuttaṃ nirūpadhiṃ;
vītarāgaṃ viṣaṃyuttaṃ, katakiccamanāsavaṃ.
336. “Bārāṇasīto nikkhamma, tava santikamāgatā;
sāvika te mahāvīra, pāde vandati sundari”.
337. “Tuvaṃ buddho tuvaṃ satthā, tuyhaṃ dhītāmi brāhmaṇa;
orasā mukhato jātā, katakiccā anāsavā”.
338. “Tassā te svāgataṃ bhadde, tato § te adurāgataṃ.
evañhi dantā āyanti, satthu pādāni vandikā;
vītarāgā viṣaṃyuttā, katakiccā anāsavā”.

... Sundarī therī....

5. Subhākammāradhītherīgāthā

339. “Daharāhaṃ suddhavasana, yaṃ pure dhammamassuṇiṃ;
tassā me appamattāya, saccābhisamayo ahu.
340. “Tatohaṃ sabbakāmesu, bhusaṃ aratimajjhagaṃ;
sakkāyasmīṃ bhayaṃ disvā, nekkhammameva § pīhaye.
341. “Hitvānaṃ ṇātigaṇaṃ, dāsakammakarāni ca;
gāmakhettāni phītāni, ramaṇīye pamodite.
342. “Pahāyahaṃ (..0417) pabbajitā, sāpateyyamanappakaṃ;
evaṃ saddhāya nikkhamma, saddhamme suppavedite.
343. “Netam § assa patirūpaṃ, ākiñcaññañhi patthaye.
yo § jātārūpaṃ rajataṃ, chaḍḍetvā § punarāgame §.
344. “Rajataṃ jātārūpaṃ vā, na bodhāya na santiyā;
netam samaṇasārappaṃ, na etaṃ ariyaddhanaṃ.
345. “Lobhanaṃ madanañcetaṃ, mohanaṃ rajavaḍḍhanaṃ;
sāsaṅkaṃ bahu-āyāsaṃ, natthi cettha dhuvaṃ ṭhiti.
346. “Ettha rattā pamattā ca, saṅkiliṭṭhamaṇā narā;
aññaṃaññaṇa byāruddhā, puthu kubbanti medhagaṃ.
347. “Vadho bandho parikleso, jāni sokapariddavo;
kāmesu adhipannānaṃ, dissate byasanaṃ bahuṃ.
348. “Taṃ maṃ ṇātī amittāva, kiṃ vo kāmesu yuñjatha;
jānātha maṃ pabbajitaṃ, kāmesu bhayadassiniṃ.
349. “Na hiraññasuvaṇṇena, parikkhīyanti āsavā;
amittā vadhakā kāmā, sapattā sallabandhanā.
350. “Taṃ maṃ ṇātī amittāva, kiṃ vo kāmesu yuñjatha;

- jānātha maṃ pabbajitaṃ, muṇḍaṃ saṅghāṭipārutaṃ.
- 351.** “Uttiṭṭhapiṇḍo uñcho ca, paṃsukūlañca cīvaraṃ;
etaṃ kho mama sāruppaṃ, anagārūpanissayo.
- 352.** “Vantā mahesihi kāmā, ye dibbā ye ca mānūsā;
khemaṭṭhāne vimuttā te, pattā te acalaṃ sukhaṃ.
- 353.** “Māhaṃ kāmehi saṅgacchiṃ, yesu tāṇaṃ na vijjati;
amittā vadhakā kāmā, aggikkhandhūpamā dukhā.
- 354.** “Paripantho (..0418) esa bhayo, savighāto sakaṇṭako;
gedho suvisamo ceso §, mahanto mohanāmukho.
- 355.** “Upasaggo bhīmarūpo, kāmā sappasirūpamā;
ye bālā abhinandanti, andhabhūtā puthujjanā.
- 356.** “Kāmapaṅkena sattā hi, bahū loke aviddasū;
pariyantaṃ na jānanti, jātiyā maraṇassa ca.
- 357.** “Duggatigamaṇaṃ maggaṃ, manussā kāmahetukaṃ;
bahuṃ ve paṭipajjanti, attano rogamāvahaṃ.
- 358.** “Evaṃ amittajananā, tāpanā saṃkilesikā;
lokāmisā bandhaniyā, kāmā maraṇabandhanā §.
- 359.** “Ummādanā ullapanā, kāmā cittappamaddino;
sattānaṃ saṅkilesāya, khippaṃ § mārena oḍḍitaṃ.
- 360.** “Anantādīnavā kāmā, bahudukkhā mahāvisā;
appassādā raṇakarā, sukkaṃpakkhavisosaṇā §.
- 361.** “Sāhaṃ etādisaṃ katvā, byasanaṃ kāmahetukaṃ;
na taṃ paccāgamissāmi, nibbānābhiraṭā sadā.
- 362.** “Raṇaṃ karitvā § kāmānaṃ, sītibhāvābhikaṅkhinī.
appamattā vihassāmi, sabbasaṃyojanakkhaye.
- 363.** “Asokaṃ virajaṃ khemaṃ, ariyaṭṭhaṅgikaṃ ujum;
taṃ maggaṃ anugacchāmi, yena tiṇṇā mahesino”.
- 364.** Imaṃ passatha dhammaṭṭhaṃ, subhaṃ kammāradhītaṃ;
anejaṃ upasampajja, rukkhamaḷamhi jhāyati.
- 365.** Ajjaṭṭhamī pabbajitā, saddhā saddhammasobhanā;
vinītuppalavaṇṇāya, tevijjā maccuhāyinī.
- 366.** Sāyaṃ (..0419) bhujissā anaṇā, bhikkhunī bhāvitindriyā;
sabbayogavisamūyuttā, katakiccā anāsavā.
- 367.** Taṃ sakko devasaṅghena, upasaṅkamma iddhiyā;
namassati bhūtapati, subhaṃ kammāradhītaranti.

... Subhā kammāradhītā therī....

Vīsatinipāto niṭṭhito.

14. Tiṃsanipāto

1. Subhājīvakambavanikātherīgāthā

368. Jīvakambavanaṃ (..0420) rammaṃ, gacchantiṃ bhikkhuniṃ subhaṃ;
dhuttako sannivāresi §, tarenaṃ abravī subhā.
369. “Kiṃ te aparādhitaṃ mayā, yaṃ maṃ ovariyāna tiṭṭhasi;
na hi pabbajitāya āvuso, puriso samphusanāya kappati.
370. “Garuke mama satthusāsane, yā sikkhā sugatena desitā;
parisuddhapadaṃ anaṅgaṇaṃ, kiṃ maṃ ovariyāna tiṭṭhasi.
371. “Āvilacitto anāvilaṃ, sarajo vītarajaṃ anaṅgaṇaṃ;
sabbattha vimuttamānasaṃ, kiṃ maṃ ovariyāna tiṭṭhasi”.
372. “Daharā ca apāpikā casi, kiṃ te pabbajjā karissati;
nikkhipa kāsāyacīvaraṃ, ehi ramāma supupphite § vane.
373. “Madhurañca pavanti sabbaso, kusumarajena samuṭṭhitā dumā;
paṭhamavasanto sukho utu, ehi ramāma supupphite vane.
374. “Kusumitasikharā ca pādapā, abhigajjantiva māluteritā;
kā tuyhaṃ rati bhavissati, yadi ekā vanamogahissasi §.
375. “Vāḷamigasaṅghasevitaṃ (..0421), kuñjaramattakareṇuloḷitaṃ;
asahāyikā gantumicchasi, rahitaṃ bhīṃsanakaṃ mahāvanaṃ.
376. “Tapanīyakatāva dhītikā, vicarasi cittalateva accharā;
kāsikasukhumehi vaggubhi, sobhasī suvasanehi nūpame.
377. “Ahaṃ tava vasānugo siyaṃ,

yadi viharemase § kānanantare.

na hi matthi tayā piyattaro, pāṇo kinnarimandalocane.

378. “Yadi me vacanaṃ karissasi, sukhitā ehi agāramāvasa;
pāsādanivātavāsini, parikammaṃ te karontu nāriyo.

379. “Kāsikasukhumāni dhāraya, abhiropehi § ca mālavaṇṇakaṃ.
kañcanaṃ nimuttakaṃ bahuṃ, vividhaṃ ābharaṇaṃ karomi te.

380. “Sudhotarajapacchadaṃ subhaṃ, goṇakatūlikasanthataṃ navamaṃ;
abhuruha sayanaṃ mahārahaṃ, candanamaṇḍitasāragandhikaṃ;

381. “Uppalaṃ cudakā samuggataṃ, yathā taṃ amanussasevitaṃ;
evaṃ tvaṃ brahmacāriṇi, sakesaṅgesu jaraṃ gamissasi”.

382. “Kiṃ (..0422) te idha sārasammataṃ, kuṇapapūramhi susānavaḍḍhane;
bhedanadhamme kaḷevare §, yaṃ disvā vimano udikkhasi”.

383. “Akkhīni ca turiyāriṇi, kinnariyāriṇi pabbatantare;
tava me nayanāni dakkhiya, bhiiyo kāmaratī pavaḍḍhati.

384. “Uppalasikharopamāni te, vimale hāṭakasannibhe mukhe;
tava me nayanāni dakkhiya §, bhiiyo kāmaguṇo pavaḍḍhati.

385. “Api dūragatā saramhase, āyatapamhe visuddhadassane;
na hi matthi tayā piyattarā, nayanā kinnarimandalocane”.

386. “Apathena payātumicchasi, candaṃ kiḷanakaṃ gavesasi;
meruṃ laṅghetumicchasi, yo tvaṃ buddhasutaṃ maggayasi.

387. “Natthi hi loke sadevake, rāgo yatthapi dāni me siyā;
napi naṃ jānāmi kīriso, atha maggena hato samūlako.

388. “Iṅgālakuyāva § ujjhito, visapattoriva aggito kato §.
napi naṃ passāmi kīriso, atha maggena hato samūlako.

389. “Yassā (..0423) siyā apaccavekkhitaṃ, satthā vā anupāsito siyā;
tvaṃ tādisikaṃ palobhaya, jānantiṃ so imaṃ vihaññasi.

390. “Mayhañhi akkuṭṭhavandite, sukhadukkhe ca satī upaṭṭhitā;
saṅkhatamasubhanti jāniya, sabbattheva mano na limpati.

391. “Sāhaṃ sugatassa sāvikā, maggaṭṭhaṅgikayānāyāyini;
uddhaṭasallā anāsavā, suññāgāragatā ramāmaṃ.

392. “Diṭṭhā hi mayā sucittitā, sombhā dārukapiḷlakāni vā;
tantīhi ca khīlakehi ca, vinibaddhā vividhaṃ panaccakā.

393. “Tamhuddhaṭe tantikhīlake, vissaṭṭhe vikale parikrite §.
na vindeyya khaṇḍaso kate, kimhi tattha manaṃ nivesaye.

394. “Tathūpamā dehakāni maṃ, tehi dhammehi vinā na vattanti;
dhammehi vinā na vattati, kimhi tattha manaṃ nivesaye.

395. “Yathā haritālena makkhitaṃ, addasa cittaṃ bhittiyā kataṃ;
tamhi te viparītadassanaṃ, saññā mānusikā niratthikā.

396. “Māyaṃ (..0424) viya aggato kataṃ, supinanteva suvaṇṇapādapaṃ;
Upagacchasi andha rittakaṃ, janamajjheriva rupparūpakaṃ §.

397. “Vaṭṭaniriva koṭarohitā, majjhe pubbuḷakā sa-assukā;
piḷakoḷikā cettha jāyati, vividhā cakkhuvidhā ca piṇḍitā”.

- 398.** Uppāṭiya cārudassanā, na ca pajjittha asaṅgamānasā;
 “Handa te cakkhuṃ harassu taṃ”, tassa narassa adāsi tāvade.
- 399.** Tassa ca viramāsi tāvade, rāgo tattha khamāpayī ca naṃ;
 “Sotthi siyā brahmacārinī, na puno edisakaṃ bhavissati”.
- 400.** “Āsādiya § edisaṃ janaṃ, aggiṃ pajjalitaṃ va liṅgiya.
 gaṇhiya āsīvisaṃ viya, api nu sotthi siyā khamehi no”.
- 401.** Muttā ca tato sā bhikkhunī, agamī buddhavarassa santikaṃ;
 passiya varapuññalakkhaṇaṃ, cakkhu āsi yathā purāṇakanti.

... Subhā jīvakambavanikā therī....

Tiṃsanipāto niṭṭhito.

15. Cattālīsanipāto

1. Isidāsītherīgāthā

- 402.** Nagaramhi (..0425) kusumanāme, pāṭaliputtamhi pathaviyā maṇḍe;
 sakyakulakulīnāyo, dve bhikkhuniyo hi guṇavatiyo.
- 403.** Isidāsī tattha ekā, dutiyā bodhīti sīlasampannā ca;
 jhānajjhāyanaratāyo, bahussutāyo dhutakilesāyo.
- 404.** Tā piṇḍāya caritvā, bhattatthaṃ § kariya dhotapattāyo.
 rahitamhi sukhanisinnā, imā girā abbhudīresuṃ.
- 405.** “Pāsādikāsi ayye, isidāsī vayopi te aparihīno;
 kiṃ disvāna byālikaṃ, athāsi nekkhammamanuyuttā”.
- 406.** Evamanuyuññijyamānā sā, rahite dhammadesanākusalā;
 isidāsī vacanamabravi, “suṇa bodhi yathāmhi pabbajitā.
- 407.** “Ujjeniyā puravare, mayhaṃ pitā sīlasaṃvuto seṭṭhi;
 tassamhi ekadhītā, piyā manāpā ca dayitā ca.
- 408.** “Atha me sāketato varakā, āgacchumuttamakulīnā;
 seṭṭhī pahūtaratano, tassa mamaṃ suṇhamadāsi tāto.
- 409.** “Sassuyā sassurassa ca, sāyaṃ pātaṃ paṇāmamupagamma;
 sirasā karomi pāde, vandāmi yathāmhi anusīṭṭhā.
- 410.** “Yā mayhaṃ sāmikassa, bhaginiyo bhātuno parijano vā;
 tamekavarakampi disvā, ubbiggā āsanaṃ demi.
- 411.** “Annena ca pānena ca, khajjena ca yañca tattha sannihitaṃ;
 chādemi upanayāmi ca, demi ca yaṃ yassa patirūpaṃ.
- 412.** “Kālena upaṭṭhahitvā §, gharaṃ samupagamāmi ummāre.
 dhovantī hatthapāde, pañjalikā sāmikamupemi.

413. “Kocchaṃ pasādaṃ añjaniñca, ādāsakañca gaṇhitvā;
parikammakārikā viya, sayameva paṭiṃ vibhūsemi.
414. “Sayameva (..0426) odanaṃ sādhaṃyāmi, sayameva bhājanaṃ dhovantī;
mātāva ekaputtakaṃ, tathā § bhattāraṃ paricarāmi.
415. “Evaṃ maṃ bhattikataṃ, anurattaṃ kārikaṃ nihamānaṃ;
uṭṭhāyikaṃ § analasaṃ, silavatiṃ dussate bhattā.
416. “So mātarañca pitarañca, bhaṇati ‘āpucchahaṃ gamissāmi;
isidāsiyā na saha vacchaṃ, ekāgārehaṃ § saha vatthum’.
417. “Mā evaṃ putta avaca, isidāsī paṇḍitā paribyattā;
uṭṭhāyikā analasā, kiṃ tuyhaṃ na rocate putta’.
418. “Na ca me hiṃsati kiñci, na cahaṃ isidāsiyā saha vacchaṃ;
dessāva me alaṃ me, apucchāhaṃ § gamissāmi’.

419. “Tassa vacanaṃ suṇitvā, sassu sasuro ca maṃ apucchiṃsu;
‘kissa § tayā aparaddhaṃ, bhaṇa vissatṭhā yathābhūtaṃ’.
420. “Napihaṃ aparajjhaṃ kiñci, napi hiṃsemi na bhaṇāmi dubbacanaṃ;
kiṃ sakkā kātuyye, yaṃ maṃ viddessate bhattā’.
421. “Te maṃ pitugharaṃ paṭinayiṃsu, vimaṇā dukhena adhibhūtā;
‘puttamanurakkhamānā, jitāmhase rūpiniṃ lakkhiṃ’.
422. “Atha maṃ adāsi tāto, aḍḍhassa gharamhi dutiyakulikassa;
tato upaḍḍhasuṅkena, yena maṃ vindatha seṭṭhi.
423. “Tassapi gharamhi māsaṃ, avasiṃ atha sopi maṃ paṭiccharayi §.
dāsīva upaṭṭhahantiṃ, adūsikaṃ sīlasampannaṃ.
424. “Bhikkhāya ca vicarantaṃ, damakaṃ dantaṃ me pitā bhaṇati;
‘hohisi § me jāmātā, nikkhipa poṭṭhiñca § ghaṭikañca’.
425. “Sopi vasitvā pakkhaṃ §, atha tātaṃ bhaṇati ‘dehi me poṭṭhiṃ.
ghaṭikañca mallakañca, punapi bhikkhaṃ carissāmi’.
426. “Atha (..0427) naṃ bhaṇatī tāto, ammā sabbo ca me ñātigaṇavaggo;
‘kiṃ te na kīrati idha, bhaṇa khippaṃ taṃ te karihi’ti.
427. “Evaṃ bhaṇito bhaṇati, ‘yadi me attā sakkoti alaṃ mayhaṃ;
isidāsiyā na saha vacchaṃ, ekagharehaṃ saha vatthum’.
428. “Vissajjito gato so, ahampi ekākinī vicintemi;
‘āpucchitūna gacchaṃ, marituye § vā pabbajissaṃ vā’.
429. “Atha ayyā jinadattā, āgacchī gocarāya caramānā;
tātakulaṃ vinayadhari, bahussutā sīlasampannā.
430. “Taṃ disvāna amhākaṃ, uṭṭhāyāsanaṃ tassā paññāpayiṃ;
nisinnāya ca pāde, vanditvā bhojanamadāsiṃ.
431. “Annena ca pānena ca, khajjena ca yañca tattha sannihitaṃ;
santappayitvā avacaṃ, ‘ayye icchāmi pabbajitum’.
432. “Atha maṃ bhaṇatī tāto, ‘idheva puttaka § carāhi tvaṃ dhammaṃ.
annena ca pānena ca, tappaya samaṇe dvijātī ca’.
433. “Athahaṃ bhaṇāmi tātaṃ, rodanti añjaliṃ paṇāmetvā;
‘pāpañhi mayā pakataṃ, kammaṃ taṃ nijjaressāmi’.
434. “Atha maṃ bhaṇatī tāto, ‘pāpuṇa bodhiñca aggadhammañca;
nibbānañca labhassu, yaṃ sacchikarī dvipadaseṭṭho’.
435. “Mātāpitū abhivādayitvā, sabbañca ñātigaṇavaggaṃ;
sattāhaṃ pabbajitā, tisso vijjā aphasayim.
436. “Jānāmi attano satta, jātiyo yassayaṃ phalavipāko;
taṃ tava ācikkhissaṃ, taṃ ekamaṇā nisāmehi.
437. “Nagaramhi erakacche §, suvaṇṇakāro ahaṃ pahūtadhano.
yobbanamadena matto so, paradāraṃ asevihaṃ.
438. “Sohaṃ tato cavitvā, nirayamhi apaccisaṃ ciraṃ;
pakko tato ca uṭṭhahitvā, makkaṭiyā kucchimokkamim.
439. “Sattāhajātakaṃ (..0428) maṃ, mahākapi yūthapo nillacchesi;
tassetam kammaphalaṃ, yathāpi gantvāna paradāraṃ.

440. “Sohaṃ tato cavitvā, kālaṃ karitvā sindhavāraññe;
kāṇāya ca khañjāya ca, eḷakiyā kucchimokkamim.
441. “Dvādasa vassāni ahaṃ, nillacchito dārake parivahitvā;
kimināvaṭṭo akallo, yathāpi gantvāna paradāraṃ.
442. “Sohaṃ tato cavitvā, govāṇijakassa gāvīyā jāto;
vaccho lākhātambo, nillacchito dvādase māse.
443. “Voḍhūna § naṅgalamahaṃ, sakaṭaṅca dhārayāmi.
andhovaṭṭo akallo, yathāpi gantvāna paradāraṃ.
444. “Sohaṃ tato cavitvā, vīthiyā dāsiyā ghare jāto;
neva mahilā na puriso, yathāpi gantvāna paradāraṃ.
445. “Tiṃsativassamhi mato, sākaṭīkakulamhi dārikā jātā;
kapaṇamhi appabhoge, dhanika § purisapātabahulamhi.
446. “Taṃ maṃ tato satthavāho, ussannāya vipulāya vaḍḍhiyā;
okaḍḍhati vilapantiṃ, acchinditvā kulagharasmā.
447. “Atha soḷasame vasse, disvā maṃ pattayobbanam kaññam;
orundhatassa putto, giridāso nāma nāmena.
448. “Tassapi aññā bhariyā, sīlavatī guṇavatī yasavatī ca;
anurattā § bhattāraṃ, tassāhaṃ § viddesanamakāsim.
449. “Tassetam kammaphalam, yaṃ maṃ apakīritūna gacchanti;
dāsīva upaṭṭhahantiṃ, tassapi anto kato mayā” ti.

... Isidāsī therī....

Cattālīsanipāto niṭṭhito.

16. Mahānipāto

1. Sumedhātherīgāthā

450. Mantāvatiyā (..0429) nagare, rañño koṅcassa aggamahesiyā;
dhītā āsim sumedhā, pasāditā sāsanakarehi.
451. Sīlavatī cittakathā, bahussutā buddhasāsane vinītā;
mātāpitaro upagamma, bhaṇati “ubhayo nisāmetha.
452. “Nibbānābhiratāhaṃ, asassataṃ bhavagataṃ yadipi dibbam;
kimaṅgam pana § tucchā kāmā, appassādā bahuvighātā.
453. “Kāmā kaṭukā āsivisūpamā, yesu mucchitā bālā;
te dīgharattaṃ niraye, samappitā haññante dukkhitā §.
454. “Socanti pāpakammā, vinipāte pāpavaddhino sadā;
kāyena ca vācāya ca, manasā ca asaṃvutā bālā.

455. “Bālā te duppaññā, acetanā dukkhasamudayoruddhā;
desante ajānantā, na bujjhare ariyasaccāni.
456. “Saccāni amma buddhavaradesitāni, te bahutarā ajānantā ye;
abhinandanti bhavagataṃ, pihenti devesu upapattiṃ.
457. “Devesupi upapatti, asassatā bhavagate aniccamhi;
na ca santasanti bālā, punappunaṃ jāyitabbassa.
458. “Cattāro vinipātā, duve § ca gatiyo kathañci labbhanti.
na ca vinipātagatānaṃ, pabbajjā atthi nirayesu.
459. “Anujānātha maṃ ubhayo, pabbajituṃ dasabalassa pāvacane;
apossukkā ghaṭissaṃ, jātimaraṇappahānāya.
460. “Kiṃ bhavagate § abhinanditena, kāyakalinā asārena;
bhavataṇhāya nirodhā, anujānātha pabbajissāmi.
461. “Buddhānaṃ (..0430) uppādo vivajjito, akkhaṇo khaṇo laddho;
sīlāni brahmacariyaṃ, yāvajīvaṃ na dūseyyaṃ”.

462. Evaṃ bhaṇati sumedhā, mātāpitaro “na tāva āhāraṃ;
āharissaṃ § gahaṭṭhā, maraṇavasam gatāva hessāmi”.
463. Mātā dukkhitā rodati pitā ca, assā sabbaso samabhihato;
ghaṭenti saññāpetuṃ, pāsādātaḷe chamāpatitaṃ.
464. “Uṭṭhehi puttaka kiṃ socitena, dinnāsi vāraṇavatimhi;
rājā anīkaratto §, abhirūpo tassa tvaṃ dinnā.
465. “Aggamahesī bhavissasi, anikarattassa rājino bhariyā;
sīlāni brahmacariyaṃ, pabbajjā dukkarā puttaka.
466. “Rajje āṇādhanaṃissariyaṃ, bhogā sukhā daharikāsi;
bhuñjāhi kāmabhoge, vāreyyaṃ hotu te putta”.
467. Atha ne bhaṇati sumedhā, “mā edisikāni bhavagatamasāraṃ;
pabbajjā vā hohiti, maraṇaṃ vā me na ceva vāreyyaṃ.
468. “Kimiva pūtikāyamasuciṃ, savanagandhaṃ bhayānakaṃ kuṇapaṃ;
abhisamvisēyyaṃ bhastaṃ, asakiṃ paggharitaṃ asucipuṇṇaṃ.
469. “Kimiva tāhaṃ jānanti, vikulakaṃ maṃsasoṇitupalittaṃ;
kimikulālayaṃ sakuṇabhattaṃ, kaḷevaraṃ kissa diyyati.
470. “Nibbuyhati susānaṃ, aciraṃ kāyo apetaṃ viññāṇo;
chuddho § kaḷiṅgaraṃ viya, jigucchamaṇehi ñāṭhi.
471. “Chuddhūna § naṃ susāne, parabhattaṃ nhāyanti § jigucchantā.
niyakā mātāpitaro, kiṃ pana sādhaṇā jānatā.
472. “Ajjhositā asāre, kaḷevare aṭṭhinhārusaṅghāte;
kheḷassuccārassava, paripuṇṇe § pūtikāyamhi.
473. “Yo (..0431) naṃ vinibbhujitvā, abbhantaramassa bāhiraṃ kayirā;
gandhassa asahamānā, sakāpi mātā jigucchēyya.
474. “Khandhadhātu-āyatanaṃ, saṅkhataṃ jātimūlakaṃ dukkhaṃ;
yoniso anuvicinanti, vāreyyaṃ kissa icchēyyaṃ.
475. “Divase divase tisatti, satāni navanavā pateyyuṃ kāyamhi;
vassasatampi ca ghāto, seyyo dukkhassa cevaṃ khayō.
476. “Ajjhupagacche ghātaṃ, yo viññāyevaṃ satthuno vacanaṃ;
'dīgho tesam § saṃsāro, punappunaṃ haññamānānaṃ’.
477. “Devesu manussesu ca, tiracchānāyoniyā asurakāye;
petesu ca nirayesu ca, aparimitā dissare ghātā.
478. “Ghātā nirayesu bahū, vinipātagatassa pīḷiyamānassa §.
devesupi attāṇaṃ, nibbānasukhā paraṃ natthi.
479. “Pattā te nibbānaṃ, ye yuttā dasabalassa pāvācane;
appossukkā ghaṭenti, jātimaraṇappahānāya.
480. “Ajjeva tātabhinikkhamissaṃ, bhogehi kiṃ asārehi;
nibbinā me kāmā, vantaṃsā tālavatthukatā”.
481. Sā cevaṃ bhaṇati pitaramanīkaratto ca yassa sā dinnā;
upayāsi vāraṇavate, vāreyyamupaṭṭhite kāle.
482. Atha asitanicitamuduke, kese khaggena chindiya sumedhā;
pāsādaṃ pidahitvā §, paṭhamajjhānaṃ samāpajji.

483. Sā ca tahiṃ samāpannā, anīkaratto ca āgato nagaram; pāsāde ca § sumedhā, aniccasaññaṃ § subhāveti.
484. Sā ca manasi karoti, anīkaratto ca āruhi turitaṃ; maṇikanakabhūsitāṅgo, katañjali yācati sumedham.
485. “Rajje āṇāghanamissariyaṃ, bhogā sukhā daharikāsi; bhuñjāhi kāmabhoge, kāmasukhā dullabhā loke.
486. “Nissatṭham (..0432) te rajjaṃ, bhoge bhuñjassu dehi dānāni; mā dummanā ahosi, mātāpitaro te dukkhitā” §.
487. Taṃ taṃ bhaṇati sumedhā, kāmehi anattikā vigatamohā; “mā kāme abhinandi, kāmesvādīnavaṃ passa.
488. “Cātuddīpo rājā mandhātā, āsi kāmabhogina maggo; atitto kālaṅkato, na cassa paripūritā icchā.
489. “Satta ratanāni vasseyya, vuṭṭhimā dasadisā samantena; na catthi titti kāmānaṃ, atittāva maranti narā.
490. “Asisūnūpamā kāmā, kāmā sappasiropamā; ukkopamā anudahanti, aṭṭhikaṅkala § sannibhā.
491. “Aniccā addhuvā kāmā, bahudukkhā mahāvisā; ayoguḷova santatto, aghamūlā dukhapphalā.
492. “Rukkhapphalūpamā kāmā, maṃsapesūpamā dukhā; supinopamā vañcaniyā, kāmā yācitakūpamā.
493. “Sattisūlūpamā kāmā, rogo gaṇḍo aghaṃ nighaṃ; aṅgārakāsusadisā, aghamūlaṃ bhayaṃ vadho.
494. “Evaṃ bahudukkhā kāmā, akkhātā antarāyikā; gacchatha na me bhagavate, vissāso atthi attano.
495. “Kiṃ mama paro karissati, attano sīsamhi ḍayhamānamhi; anubandhe jarāmarañe, tassa ghātāya ghaṭitabbaṃ”.
496. Dvāraṃ apāpuritvānaṃ §, mātāpitaro anīkarattañca. disvāna chamaṃ nisinne, rodante idamavocaṃ.
497. “Dīgho bālānaṃ saṃsāro, punappunañca rodataṃ; anamatagge pitu marañe, bhātu vadhe attano ca vadhe.
498. “Assu thaññaṃ rudhiraṃ, saṃsāraṃ anamataggato saratha; sattānaṃ saṃsarataṃ, sarāhi aṭṭhinañca sannicayaṃ.
499. “Sara (..0433) caturodadhī §, upanīte assuthaññarudhiraṃ. sara ekakappamaṭṭhīnaṃ, sañcayaṃ vipulena samaṃ.
500. “Anamatagge saṃsarato, mahiṃ § jambudīpamupanītaṃ. kolaṭṭhimattaguḷikā, mātā mātusveva nappahonti.
501. “Tiṇakaṭṭhasākhāpalāsaṃ §, upanītaṃ anamataggato sara. caturaṅgulikā ghaṭikā, pitupitusveva nappahonti.
502. “Sara kāṇakacchapaṃ pubbasamudde, aparato ca yugachiddaṃ; sirāṃ § tassa ca paṭimukkaṃ, manussalābhamhi opammaṃ.
503. “Sara rūpaṃ pheṇapiṇḍopamassa, kāyakalino asārassa; khandhe passa anicce, sarāhi niraye bahuvighāte.

504. “Sara kaṭasiṃ vaḍḍhente, punappunaṃ tāsū tāsū jātisū;
sara kumbhīlabhayāni ca, sarāhi cattāri saccāni.
505. “Amatamhi vijjamāne, kiṃ tava pañcakaṭukena pītena;
sabbā hi kāmaratiyo, kaṭukatarā pañcakaṭukena.
506. “Amatamhi vijjamāne, kiṃ tava kāmehi ye pariḷāhā Ṣ.
sabbā hi kāmaratiyo, jalitā kuthitā kampitā santāpitā.
507. “Asapattamhi samāne, kiṃ tava kāmehi ye bahusapattā;

- rājaggicora-udakappiyehi, sādharmaṇā kāmā bahusapattā.
508. “Mokkhamhi vijjamāne, kiṃ tava kāmehi yesu vadhabandho; kāmesu hi asakāmā, vadhabandhadukhāni anubhonti.
509. “Ādīpitā tiṇukkā, gaṇhantaṃ dahanti neva muñcantaṃ; ukkopamā hi kāmā, dahanti ye te na muñcanti.
510. “Mā appakassa hetu, kāmasukhassa vipulaṃ jahī sukhaṃ; mā puthulomova baḷisaṃ, gilitvā pacchā vihaññasi.
511. “Kāmaṃ (..0434) kāmesu damassu, tāva sunakhova saṅkhalābaddho; kāhinti khu taṃ kāmā, chātā sunakhaṃva caṇḍālā.
512. “Aparimitaṅca dukkhaṃ, bahūni ca cittadomanassāni; anubhohisi kāmayutto, paṭinissaja § addhuve kāme.
513. “Ajaramhi vijjamāne, kiṃ tava kāmehi § yesu jarā. maraṇabyādhighahitā §, sabbā sabbattha jātiyo.
514. “Idamajaramidamamaraṃ §, idamajarāmaraṃ padamasokaṃ; asapattamasambādhaṃ, akhalitamabhayaṃ nirupatāpaṃ.
515. “Adhigatamidaṃ bahūhi, amataṃ ajjāpi ca labhaniyamidaṃ; yo yoniso payuñjati, na ca sakkā aghaṭamānena”.
516. Evaṃ bhaṇati sumedhā, saṅkhāragate ratiṃ alabhamānā; anuntī anikarattaṃ, kese ca chamaṃ khipi sumedhā.
517. Uṭṭhāya anikaratto, pañjaliko yācitassā pitaraṃ so; “Vissajjetha sumedhaṃ, pabbajituṃ vimokkhasaccadassā”.
518. Vissajjitā mātāpitūhi, pabbaji sokabhayaabhītā; cha abhiññā sacchikatā, aggaphalaṃ sikkhamānāya.
519. Acchariyamabbhutaṃ taṃ, nibbānaṃ āsi rājakaññāya; pubbenivāsacariṭaṃ, yathā byākari pacchime kāle.
520. “Bhagavati koṇāgamane, saṅghārāmamhi navanivesamhi; sakhiyo tisso janiyo, vihāradānaṃ adāsīmha.
521. “Dasakkhattuṃ satakkhattuṃ, dasasatakkhattuṃ satāni ca satakkhattuṃ; devesu uppajjimha, ko pana vādo manussesu.
522. “Devesu mahiddhikā ahumha, mānusakamhi ko pana vādo; sattaratanassa mahesī, itthiratanam ahaṃ āsiṃ.
523. “So (..0435) hetu so pabhavo, taṃ mūlaṃ sāva sāsane khantī; taṃ paṭhamasamodhānaṃ, taṃ dhammaratāya nibbānaṃ”.
524. Evaṃ karonti ye saddahanti, vacanaṃ anomapaññassa; nibbindanti bhavagate, nibbinditvā virajjantīti. Itthaṃ sudaṃ sumedhā therī gāthāyo abhāsithāti.

Mahānipāto niṭṭhito.

Samattā therīgāthāyo.

gāthāsatāni cattāri, asīti puna cuddasa §.
theriyekuttarasatā §, sabbā tā āsavakkhayāti.

Therīgāthāpāḷi niṭṭhitā.